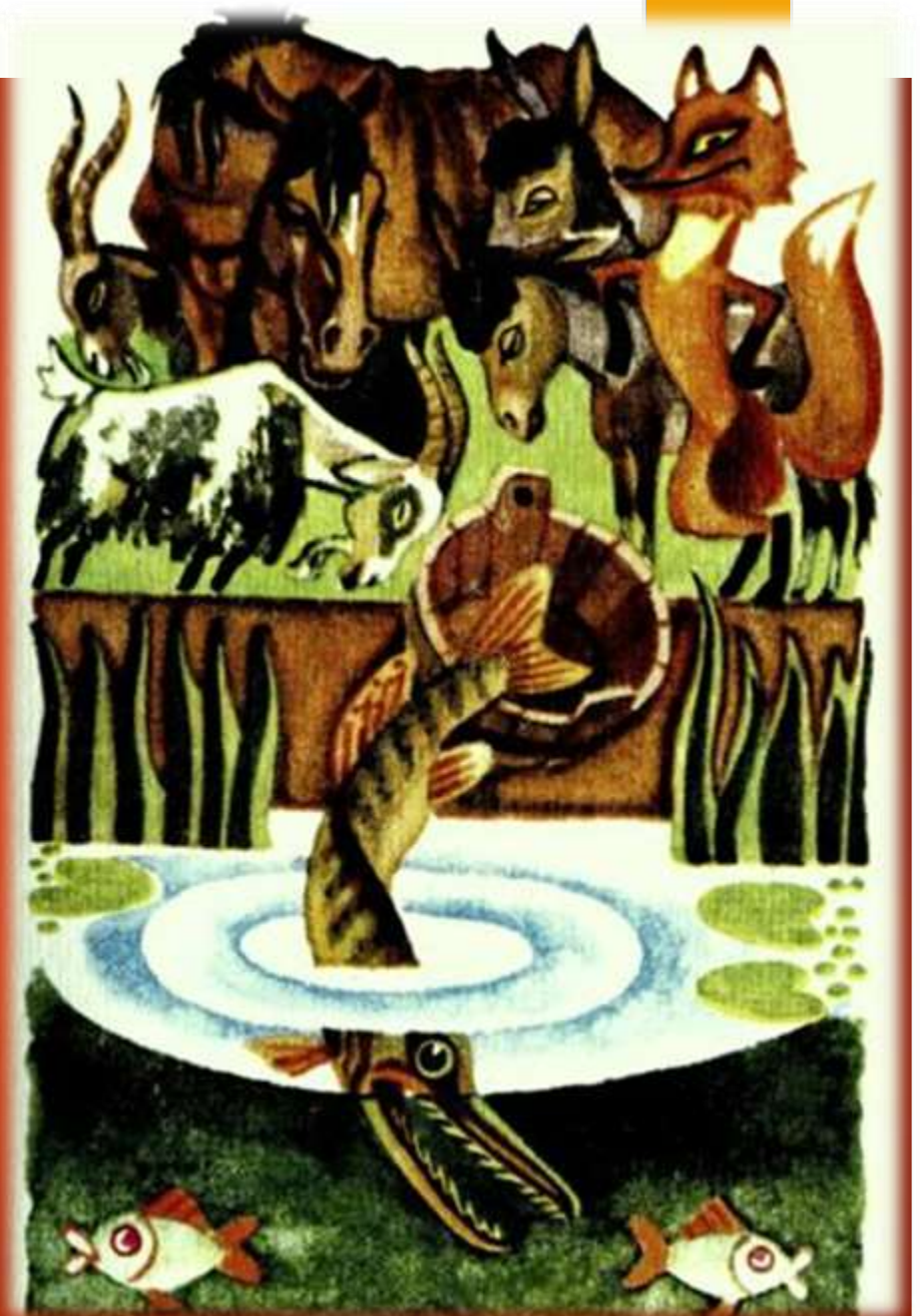

Леонід Глібов

«Щука»

МЕТА: ПРОДОВЖУВАТИ ЗНАЙОМИТИ УЧНІВ З ПОЕЗІЄЮ УКРАЇНСЬКИХ ПОЕТІВ; ДОСЛІДЖУВАТИ ТА АНАЛІЗУВАТИ ПРОЧИТАНЕ; УДОСКОНАЛЮВАТИ НАВИЧКИ ПРАВИЛЬНОГО ВИРАЗНОГО ЧИТАННЯ; РОЗВИВАТИ ЗВ'ЯЗНЕ МОВЛЕННЯ, УЯВУ, ФАНТАЗІЮ УЧНІВ, ЗБАГАЧУВАТИ СЛОВНИКОВИЙ ЗАПАС, РОЗШИРЮВАТИ СВІТОГЛЯД УЧНІВ; ВИХОВУВАТИ ЛЮБОВ ДО РІДНОГО СЛОВА

Давайте пригадаємо що таке «байка»?

Байка – це невеликий, здебільшого віршований повчально-гумористичний або сатиричний твір з алегоричним змістом, у якому людське життя відтворюється в образах тварин, рослин і речей, або зведене до простих і умовних стосунків.

А що таке «алегорія»?

Алегорія – це перенесення властивостей та характеристик одного предмета чи явища на інший для кращого відображення образу.

Які, на вашу думку, людські якості може втілювати образ сови?

Сьогодні ми дізнаємося про інші особливості цього жанру:

- ▶ Це завжди розповідь про певну подію;
- ▶ Небагато дійових осіб;
- ▶ Про алегорію ми вже знаємо;
- ▶ Завжди є повчальне значення (мораль);
- ▶ Складається з двох частин: розповідної та повчальної.

**Мораль – це повчальна частина байки,
висновок, який ми можемо зробити в кінці
розповіді.**

Розглянемо це на прикладі байки Леоніда Глібова «Щука».

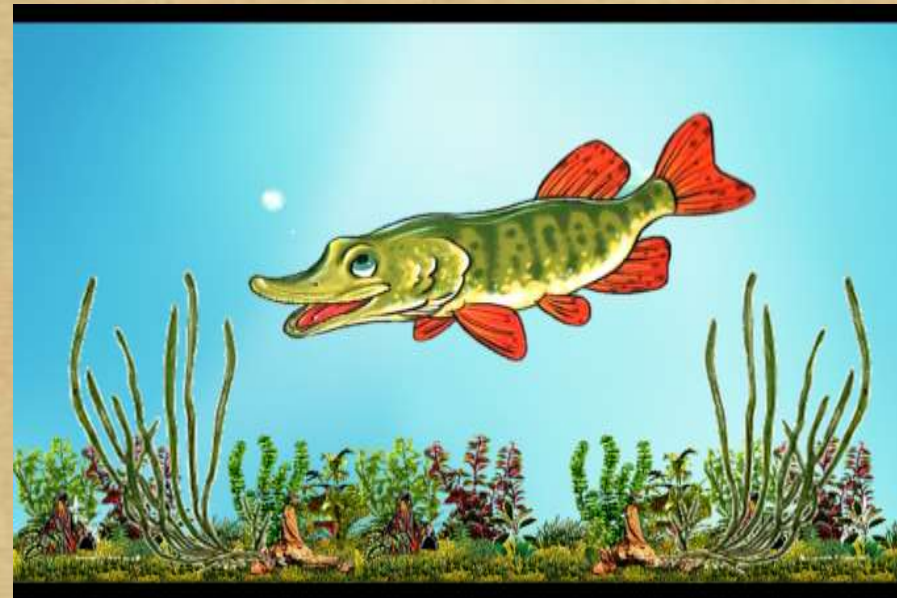

Словникова робота:

- ▶ Бомага – папір.
- ▶ Буцімби – нібито
- ▶ Шаплик – посудина з ручками для носіння рідини.
- ▶ Нікчемна - ні на що не здатний.
- ▶ Стряпчий – захисник обвинуваченого в суді.
- ▶ Завсіди – зазвичай.
- ▶ Щупачок – самець щуки.
- ▶ Річ держать – промовляти, говорити.

ЩУКА

На Щуку хтось бомагу в суд подав,
Що буцім би вона такеє виробляла,
Що у ставку ніхто життя не мав:
Того заїла в смерть, другого обідрала.
Піймали Щуку молодці
Та в шаплиці
Гуртом до суду притаскали,
Хоча чуби й мокренькі стали.

На той раз суддями були
Якіїсь два Осли,
Одна нікчемна Шкапа
Та два стареньких Цапа,-
Усе народ, як бачите, такий
Добрячий та плохий.
За стряпчого, як завсігди
годиться,
Була приставлена Лисиця...
А чутка у гаю була така,
Що ніби Щука та частенько,
Як тільки зробиться
темненько,
Лисиці й шле — то щупачка,

То сотеньку карасиків живеньких
Або линів гарненьких...
Чи справді так було, чи, може, хто
збрехав
(Хто ворогів не мав!)-
А все-таки катюзі,
Як кажуть, буде по заслuzі.

Зійшлися судді, стали
розбирать:

Коли, і як воно, і що їй
присудити?

Як не мудруй, а правди ніде
діти.

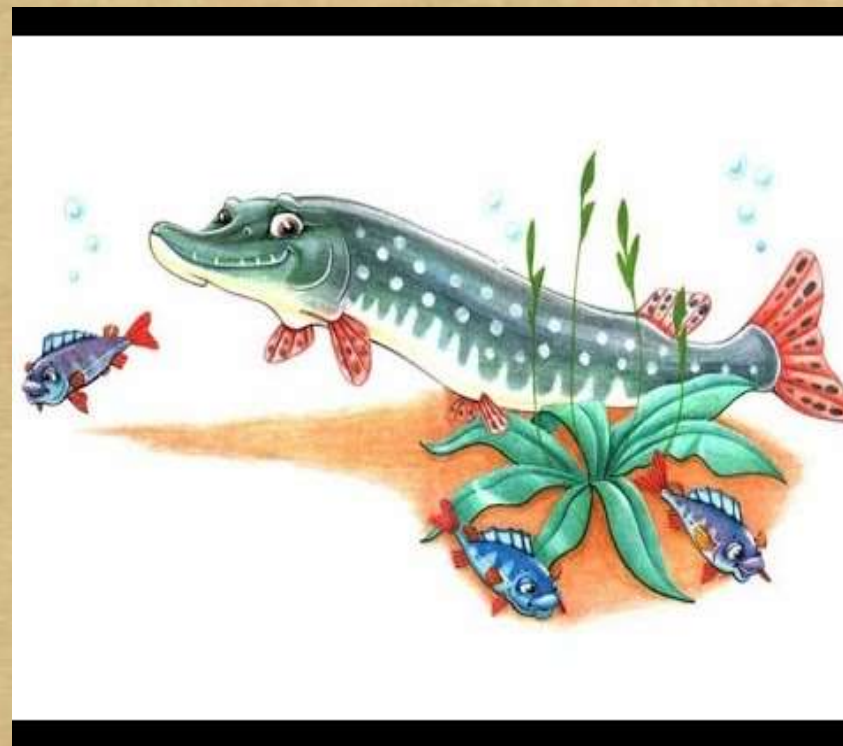
Кінців не можна поховать...

Не довго думали — рішили —

І Щуку на вербі повісити
звеліли.

— Дозвольте і мені, панове, річ
держать,-

Тут обізвалася Лисиця.-

Розбійницю таку не так судить
годиться:

Щоб більше жаху їй завдать
І щоб усяк боявся так робити, —
У річці вражу Щуку утопити!
— Розумна річ! — всі зачали
гукать.

Послухали Лисичку
І Щуку кинули — у річку.
1858

Які якості, на вашу думку, втілені в образі щуки?

Щука – це риба-хижак, яка живиться іншими меншими рибами, жабами і навіть пташенятами. Вона досягає 1,5 метра у довжину та може важити до 35 кг. Дуже швидко плаває.

Про яку подію розповідається у байці?

Дійові особи. Знайдіть зайвих.

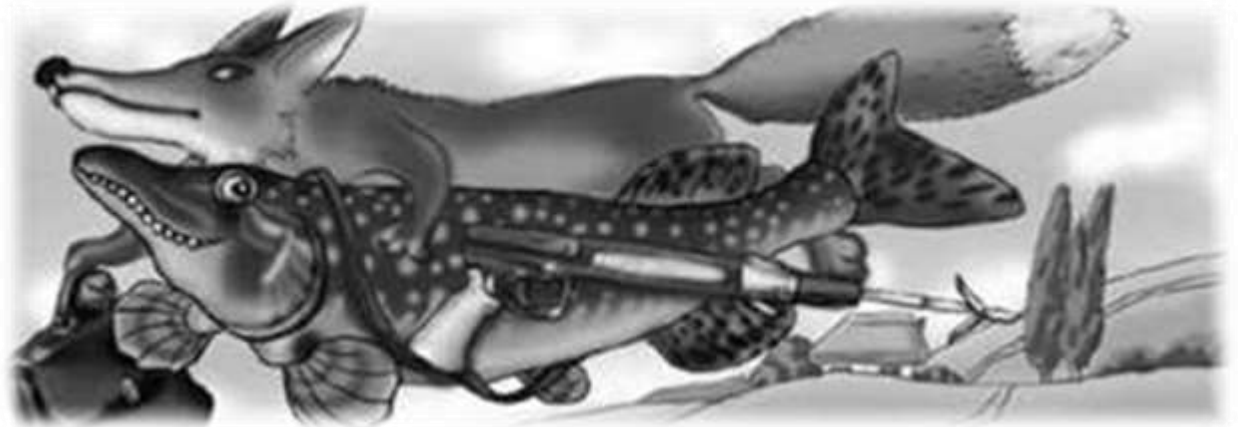

Бесіда за змістом твору:

- ▶ Чому Щуку викликали до суду?
- ▶ Хто виступав у ролі суддів? Прочитайте опис цих героїв.
- ▶ Хто виступав у ролі адвоката?
- ▶ Які стосунки були між Щукою та Лисицею?
- ▶ Який було винесено вирок?
- ▶ Як і чому його змінили?
- ▶ Чи відбулося правосуддя?

Мораль

- ▶ Як ви вважаєте, чи відбуваються подібні ситуації у реальному житті?
- ▶ Чи завжди злочинець отримує покарання? Чому?
- ▶ Що висміюється і засуджується у байці?
- ▶ Знайдіть повчальну частину, тобто мораль, у тексті.

Важливо бути розумними та пильним, щоб
ніхто не зміг обвести нас навколо пальця і
зłodій був покараним!

— Розумна річ! — всі зачали гукать.
Послухали Лисичку
І Щуку кинули — у річку.

Домашнє завдання:

Виразно читати байку.